

Η ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΠΟΛΗ

Του ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΝΟΥΣΗ, Υποψήφιου Υπερνομάρχη Αθήνας-Πειραιά

Από την αισιοδοξία της νέας αρχιτεκτονικής, της νέας πολεοδομίας, της νέας οικο-δημοκρατίας έχουμε καταλήξει να ζούμε σε χώρους ασχήμιας, βίας και φόβου.

1. Υπάρχει άραγε κοσμοπολίτης χωρίς δική του πόλη; Μπορεί κανείς να ζήσει στο παγκόσμιο χωριό χωρίς να 'χει τη δική του γωνιά, γειτονιά, πλατεία; Στη γειτονιά και στο δρόμο δεν διδαχθήκαμε όλοι τις αξίες της ζωής;

Οι σύγχρονες (μεγαλου)πόλεις γεννήθηκαν και αναπτύχθηκαν μέσα από συγκρούσεις, με συνέπεια η άναρχη αστικοποίηση και ο γιγαντισμός να προκαλέσουν (και να συνεχίζουν να προκαλούν) τις «αρρώστιες της πόλης» (ανομία, υποβαθμισμένο περιβάλλον, εγκληματικότητα). Από την αισιοδοξία της νέας αρχιτεκτονικής, της νέας πολεοδομίας, της νέας οικο-δημοκρατίας έχουμε καταλήξει να ζούμε σε χώρους ασχήμιας, βίας και φόβου. Η ατροφία της πόλης περιθωριοποιεί και η δυστροφία σκοτώνει.

Η ανασφάλεια του μητροπολιτικού ανθρώπου, ο οποίος αντιλαμβάνεται την κοινότητα όπου ζει ως τεχνητή, τον οδηγεί σε απονενομημένα διαβήματα, αυτοπροστασίας ή και αυτοδικίας. Πόλεις-φρούρια, σπίτια-οπλοστάσια, οικοδομήματα-πυρηνικά καταφύγια θυμίζουν περισσότερο εμπόλεμη κατάσταση παρά χώρο διαβίωσης και συμβίωσης ανθρωπίνων υπάρξεων. Όλοι κυκλοφορούν με μια θυματο-υστερία ή με μια -εξίσου επικίνδυνη- φαντασίωση/προκατάληψη και (δια)κινούνται ως βραδυφλεγείς βόμβες που μπορεί να εκραγούν με τον οποιοδήποτε κραδασμό (αισθημάτων, αισθήσεων ή αναισθητοποιούσας απάθειας).

Κι ενώ πολλοί το 'χουνε πάρει απόφαση να χαθούνε μαζί μ' αυτές τις πόλεις, να βυθιστούνε σαν την Ατλαντίδα στις σπηλιές της χαώδους κουλτούρας μας, ξάφνου - ιστορικό ιντερμέδιο- οι Ενεργοί Πολίτες διακηρύσσουν ότι θα ξαναζήσουμε σε «άλλη» πόλη, της κοινωνικής συνοχής κι όχι της κοινωνικής αποξένωσης και απομόνωσης.

2. Πώς συμβιβάζεται όμως ένα mega-κράτος (ως προς τον πανοπτισμό, αλλά με ψαλιδισμένες τις εξουσίες του από την πλανητική επικυριαρχία) με μια πόλη σε διαστάσεις ανθρώπου;

Σήμερα, στον αιώνα της παγκοσμιοποίησης της επικοινωνίας, κανείς δεν επικοινωνεί πραγματικά με κανέναν κι έτσι η αναζήτηση νέου (ή αναπαλαιωμένου) κοινού κύκλου εννοιών (για τη δημοκρατία, τη δικαιοσύνη, την ισότητα, την αλληλεγγύη) θα γίνει μέσα από ζωντανά κοινωνικά ρεύματα. Την ελευθερία μας θα τη βρούμε (ή θα την κερδίσουμε) μέσα από την κοινωνία και μέσω της κοινωνίας.

Σε μια τέτοια εξέγερση των ρομαντικών, όπου το δικαίωμα στην ευτυχία συνδέεται άμεσα με το δικαίωμα στην ανυπακοή, κρίσιμο ρόλο έχει να παίξει η πόλη που κρύβουμε μέσα μας. Μια πόλη (καθαρών) ανθρωπίνων σχέσεων, όπου κανένα (σκοτεινό) συμφέρον δεν θα αλλοιώνει τη λυτρωτική δύναμη της (ελικρινούς) «καλημέρας», μια πόλη με πολίτες που ελευθερώθηκαν από το (καταπιεστικό) Κράτος, χωρίς να σκλαβωθούν στα παζάρια της (κερδώς) αγοράς. Σ' αυτή την πόλη η μουσική της ψυχής μας ηχεί πιο μελωδικά από τα μεγάφωνα των διακηρύξεών τους.

Αυτή την πόλη, με αυτούς τους ανθρώπους - πολίτες (που είναι ταυτόχρονα και συνάνθρωποι και συμπολίτες) ας αναζητήσουμε. Ίσως αυτή να 'ναι η πιο αποτελεσματική αντί-σταση κατά των επικυρίαρχων και των φοβισμένων κλώνων τους.

3. Οι δημοτικές εκλογές είναι μια γιορτή της δημοκρατίας όπου τον κρίσιμο συν-πρωταγωνιστικό ρόλο παίζουν οι συν-δημότες, συν-πολίτες και συν-άνθρωποι και όχι οι κομματικοί μηχανισμοί. Δεν αγνοούμε τον πολιτικό χαρακτήρα ούτε το πολιτικό μήνυμα των δημοτικών/ νομαρχιακών εκλογών. Θέλουμε όμως να πιστεύουμε ότι το πολιτικό στοιχείο αναδεικνύεται λόγω του ότι αφορούν πρωτίστως την πόλη, τον πολίτη και τον πολιτισμό και όχι τους πολιτικούς (μηχανισμούς ή αξιωματούχους).

Η Αριστερά καλείται να συνδυάσει τη φαντασία των κινημάτων με ένα συγκεκριμένο στρατηγικό σχέδιο διακυβέρνησης. Η ηθική, η αισθητική και οι ευαισθησίες της Αριστεράς δεν κινδυνεύουν τόσο από την προγραμματική συμμετοχή της σε συνεργασίες διακυβέρνησης όσο από την αυτο-ακύρωση της πολιτικής της, εάν περιοριστεί στο να καταγγέλλει την άδικη κοινωνία χωρίς να δέχεται να διαχειριστεί τα προβλήματα για μια πιο δίκαιη κοινωνία.

Η επικοινωνία και η επαφή μας με τις τοπικές κοινωνίες, τους δήμους, τη νεολαία, τους αποξενωμένους και ξεχασμένους των μεγαλουπόλεων, τους φοβισμένους μετανάστες και τους διαψευσμένους ανέργους δεν θα έχει χαρακτηριστικά εκστρατείας. Δηλαδή, δεν θα έχει «πολεμικό» ύφος, δεν θα έχει «εχθρό» κάποιο κόμμα ή κάποιον υποψήφιο, δεν θα κυνηγήσει συμμαχίες μιας ημέρας ή μιας νίκης.